

Nåd vare mer er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Låt oss be: Käre himmelske Far! Tack för din stora kärlek som drev dig att söka upp mig förlorade syndare och sända din Son Jesus för att frälsa mig från förtappelsen. Lär mig i dag att förstå vad det betyder att vara salig. Amen.

Vi firar i dag tredje söndagen efter Trefaldighet med temat: **Guds förekommande nåd**. Som predikotext har vi psaltartexten, Ps 32:1–7.

1 [En vishetspsalm av David.]

Salig är den som fått sitt brott förlåtet, sin synd övertäckt! 2 Salig är den som HERREN inte tillräknar synd och som i sin ande är utan svek.

3 Så länge jag teg förtvinade mina ben och jag stönade dagen lång. 4 Dag och natt var din hand tung över mig, min kraft rann bort som i sommarens torka.

5 Då erkände jag min synd för dig och dolde inte min skuld. Jag sade: "Jag vill bekänna mina brott för Herren" – då förlät du mig min syndaskuld. Sela

6 Därför ska alla trogna be till dig medan du går att finna. Om väldiga vattenfloder kommer ska de inte nå dem. 7 Du är mitt beskydd, du bevarar mig från nöd, du omger mig med frälsningens jubel. Sela

Sammanfattningen av texten kan sägas vara: *Samtidigt rättfärdig och syndare*. Helgonet är en syndare. Och omvänt: En syndare kan sägas vara salig.

I Rom 4 citerar Paulus psalmen i en central utläggning om rättfärdiggörelsen.

Texten fokuserar på hur man personligt tar emot syndaförlåtelsen. Glädjen över att bli befriad från sin syndaskuld väller fram. Så är det också med de andra texterna för i dag: fåret som var förlorat uppsöks och hittas, den borttappade penningen hittas, den son som var förlorad, andligt död, har fått liv igen, han är återfunnen. Det blir glädje i himlen över en syndare som vänder om, och det ordnas till festmåltid för tullindrivare och syndare. Den tredje söndagen efter Trefaldighet brukar kallas *de förlorades söndag*.

Varför förekommande nåd?

Om nu fokus ligger på den personliga tros-tillgången, varför är då dagens rubrik "Guds förekommande nåd"? I folkkyrkans handbok lyder temat "Förlorad och återfunnen". Det motsvarar bättre temat i några av texterna, men visst är den förekommande nåden ytterst central.

Huvudfrågan är: På vilken grund kan en syndare förklaras rättfärdig och salig? Eller med andra ord: Vad är orsaken till att syndarna kan förlåtas när en syndare bekänner dem?

Vi kan också fråga, vad det är som driver mannen med de hundra fåren att söka efter det ena som sprungit bort? Eller vad är det som driver fadern att springa emot sin återvändande son med öppna armar, trots att han förskingrat sitt arv? Vad är det som får Jesus att kalla en tullindrivare till lärjunge, även om det var mot all normal praxis och väckte avsky?

Var det något speciellt med just det här fåret? Vad såg Jesus hos Levi (Matteus) som gjorde att han kallades just honom till lärjunge? Nej, svaret måste vara, att det inte var något hos dessa själva som var orsak. Det fanns en kärlek till det bortsprungna fåret, till sonen som berett sin far så mycket smärta, till den olyckliga tullindrivaren som gjorde som alla andra, mot sitt samvetes röst.

Den verkande orsaken var Guds *kärlek*. Att Gud sände sin Son till jorden för att frälsa syndare berodde inte på något som han såg hos syndarna och som gjorde att han fick lust att ingripa, utan den drivande orsaken var hans kärlek till människorna. Han såg dem i deras elände och måste förbarma sig. Han hade skapat människorna till sin avbild. Adam och Eva förleddes av djävulen och drog in synd i den skapade världen, men Gud gav inte upp. Han beredde redan då en utväg: han skulle sända sin Son, kvinnans säd, för att göra slut på djävulens makt.

Nu bestämde han också, att det inte skulle bero på om människorna har kraft eller förmåga att komma tillbaka och ångra sig, utan han skulle själv dra dem. Guds nåd fanns före oss. Den förekom oss.

Syndaren inbjuds att bekänna sin synd

Nu är frågan hur syndaren ska bli uppmärksam på Guds kärlek. Syndarens situation beskrivs bra i v. 3–4:

Så länge jag teg förtvinade mina ben och jag stönade dagen lång. Dag och natt var din hand tung över mig, min kraft rann bort som i sommarens torka.

Vi är inte lika förtrogna med riktig sommarhetta här på våra breddgrader som t ex i Palestina. Just de senaste dagarna har vi kanske känt av det, särskilt söderut, och några av oss vet nog hur matt man kan bli när man är ute i solgasset och inte får tillräckligt med vätska. Då försvinner livskraften.

Det här är en bild av hur vi drabbas av Guds lag. Och det är inte i första hand en sådan känsla som man får när man gjort en tillfällig synd, t ex när man sagt något ont om en medmänniska, som man ångrar strax efteråt, eller stoppas av polisen för att ha kört för fort. Det handlar kanske om en vanesynd som anklagar oss, insikten att vi bär på en synd som vi försöker dölja för våra medmänniskor för att kunna fortsätta med den. Men vi kan inte dölja den för Gud. Synden drar ur frimodigheten ur oss, vår blick irrar. Om vi räknar med Gud i våra liv och inte söker tröst i ateisternas påstående att Gud troligen inte finns – och att det därför inte finns några skäl att vara orolig – så blir vår synd som ett gift som drar kraften ur oss.

Befrielsen kommer av bekännelse.

Då erkände jag min synd för dig och dolde inte min skuld.

Och Guds svar kommer:

Då förlät du mig min syndaskuld.

Har du varit med om det här rent konkret? Då vet du vilken lättnad det är att ha bekänt och fått förlåtelse.

Hur svårt kan det inte vara för gamle Adam att ödmjuka sig så att man bekänner! Det är mycket lättare att tala om förlåtelse och att kräva att andra förlåter än att själv bekänna sin synd. Ändå är syndabekännelsen så central att vi inleder varje gudstjänst med att gemensamt bekänna vår synd. Men i den all-

männa syndabekännelsen kostar det ingenting för oss själva – det gör det däremot om vi måste ödmjuka oss inför medmänniskor och med skammens rodnad avslöja hur fel vi har gjort.

Men var det inte inför Gud vi skulle bekänna? Jo, först och främst inför Gud, men om vi har gjort illa mot en medmänniska ska vi också böja oss inför honom och bekänna hur vi har handlat fel. Det är från ett öppet sinne som gemenskapen utgår, som Johannes skriver (1 Joh 1:6–7):

Om vi säger att vi har gemenskap med honom och vandrar i mörkret, ljuger vi och handlar inte efter sanningen. Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra och Jesu, hans Sons, blod renar oss från all synd.

Att vandra i mörkret är det samma som att hålla sin synd gömd och tro att ingen ska veta. Det kan hända att ingen människa vet – men Gud vet!

För dem som har ett ledaransvar finns det också en annan sak att beakta. Landets ledare bär också ansvaret för sitt folks synder. Är vi satta i ansvarsställning i en förening, ett företag, och där försöker ordna upp för oss med hjälp av orättfärdighet, då blir det följer också för dem som vi har ansvar över. Så var det med ledarna i det gamla Israel, som drog olycka över hela sitt folk genom att ge avkall på Guds bud.

Vi har ett bra exempel hos profeten Daniel som trädde fram med en ställföreträdande bön inför Gud. Dan 9:5ff:

Vi har syndat och gjort orätt, vi har varit ogudaktiga och upproriska. Vi har vänt oss bort från dina bud och föreskrifter. Vi har inte lyssnat till dina tjänare profeterna, som talade i ditt namn till våra kungar, furstar och fäder och till allt folket i landet. Du, Herre, är rättfärdig, men vi har dragit skam över oss.

Den som bekänner det här är samme man som får vittnesbördet att ingen kunde hitta något att anklaga honom för eller finna något brottsligt hos honom, eftersom han var trogen i sin tjänst. Det var han som tre gånger om dagen gick upp i sin övre sal och bad, vänd

mot Jerusalem, trots att kungen hade förbjudit det. (Dan 6:4, 10)

Men Daniel tog på sig ansvaret för sitt folks djupa avfall och bekände det som sin synd. Han skyllde inte på dem som rättmätigt hade ansvaret för avfallet. Och han blev rikligt bönhörd. Han fick höra det härliga löftet om återupprättelse, och framför allt, om den store Ställföreträdaren, som skulle försona skuld och föra fram en evig rättfärdighet.

Glädjen över förlåtelsen

När vi bekänner våra synder – inför Gud och människor – då får vi uppleva det saliga tillståndet som vår text börjar med: *Salig är den som fått sitt brott förlåtet, sin synd övertäckt!*

Nu vilar inte blicken längre på vår egen bristfullhet, på våra möjligheter, eller på hur fullkomligt vi har bekänt våra synder. Nu har blicken fått ett nytt fäste. Den söker sig till kopparormen, dvs den som kopparormen förebildade, den korsfäste Frälsaren. Vi ser hur han förlät rövaren vid sin sida, vi ser hur han kallar tullindrivaren Matteus, vi ser hur han äter med syndare. Vi ser hur han kallar en Paulus, som hade mördat och förföljt Guds församling, och som räknar sig som den störste bland syndare. Då ser vi, att det finns hopp också för syndare som oss.

Det här beror på att Guds nåd finns där före vår ånger och bekännelse. Det är inte vi som ändrar Gud så att han börjar tycka synd om oss och bestämmer sig för att ändå inte straffa oss. Han har hela tiden sökt oss för att få uppenbara sin förlåtelse för oss när vi bekänner vår synd.

Kanske du ännu frågar: Men hur djupt måste jag då bekänna? Om jag inte äger en tillräckligt djup syndakännedom, hur ska jag då veta att jag får räkna mig salig?

Kära vän! Om du fortsätter att titta på dig själv är du som de israeliter som fortsatte att kämpa med giftormarna, fastän kopparormen fanns där och var den enda frälsningen. Se inte på dig! Se på Jesus! Det är inte oss det hänger på.

Och när vi vänder oss i bön till Gud får vi säga till honom (Lina Sandell, SH 424):

Se ej på mig, se ej på mig, se på din Son, o Gud! Se på hans sår och se mig klädd i hans försoningsskrud! Ty om du ser mig utan den, så finns ej hopp för mig. Då kan jag ej bestå en dag, ett ögonblick för dig.

Ack nej, se bort, se bort från mig och se på honom blott, uti vars död och dyra blod du full betalning fått! Han är nu min rättfärdighet, min helighet, mitt allt, ty allt han gottgjort har för mig, ja, mer än tusenfalt.

Nu får vi också be Gud om beskydd så att vi bevaras i denna förlåtelse: Ps 32:6–7.

I nästa vers finns Guds fina svar:

Jag vill lära dig och undervisa dig om den väg du ska vandra, jag vill ge dig råd och låta mitt öga vaka över dig.

Detta saliga tillstånd kan inte existera tillsammans med svek. Därför förknippas det med den människa "som i sin ande är utan svek". Att få Guds förlåtelse för sin synd leder till att vi vill reda upp och inte fortsätta att leva ett svekfullt liv, att ha två ansikten, att tala med dubbel tunga, utan vi vill fråga efter Herrens väg med oss och för vårt liv.

Det är en härlig sanning att frälsningen inte hänger på oss. För vi vet fortfarande att vi är svaga och syndar på många sätt, varje stund, eftersom vi är kött och vårt kött är förgiftat. Men jublet kommer av att Herrens nåd är större än vår synd. Då vet vi, som Johannes säger (1 Joh 3:20), att Gud är större än vårt hjärta och vet allt. Vi ska inte försöka ha hemligheter för Gud, utan får vara frimodiga också i att berätta för Gud om våra synder som anfäktar oss.

Och vi vet att vi får räkna oss saliga inte för att vi själva har gjort oss förtjänta av det, utan för att vår Frälsare har kommit till världen för att uppsöka och frälsa det som var förlorat, för att bota de sjuka och för att kalla syndare till frälsning. Därför kallar han också dig i dag, för att du ska bli bordsgäst i Guds rike.

Salig är du som hör Guds ord och gömmer det. Amen.

Så låt mig, Jesus, ständigt bo i syndernas förlåtelse och ha min enda frid och ro i syndernas förlåtelse. Ty blott i denna fasta stad jag lever lycklig, trygg och glad. Amen. (SH 139:7)